

STORTINGET

Representantforslag 160 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski, Torgeir Knag Fylkesnes,
Lars Haltbrekken, Freddy André Øvstegård og Arne Nævra

Dokument 8:160 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Kari Elisabeth Kaski, Torgeir Knag Fylkesnes, Lars Haltbrekken, Freddy André Øvstegård og Arne Nævra om rettferdig skattlegging av internasjonale selskap

Til Stortinget

Bakgrunn

I dag mister verdens fellesskap hundrevis av milliarder av dollar i tapte skatteinntekter fra multinasjonale selskaper hvert eneste år. Skatteinntektene finansierer velferdstjenestene i dag og investeringer i framtidig verdiskaping. Alle nyter for eksempel godt av tidligere skattebetaleres investeringer i jernbaner, flyplasser, sykehus, bredbånd, rettsstat og forsvar – både privatpersoner og bedrifter. Dette er ting man ikke kan kjøpe hver for seg.

Et system som ikke er tilpasset dagens økonomi, forretningsmodeller og selskapsstruktur, medfører store tap av skatteinntekter. Høyinntektsland mister de største inntektene, men konsekvensene er størst i lavinntektsland, fordi de tapte skatteinntektene er langt høyere i andel av BNP.

Privatpersoners skatteunndragelse har tett tilknytning til selskapers inntektsskifting, fordi mange av pengene de superrike gjemmer unna, nettopp kommer fra de store overskuddene de sitter igjen med som eiere eller aksjonærer i selskaper som planlegger seg til minst mulig skatt. Begge deler fører til tapte skatteinntekter for verdens land.

Prinsippene som ligger til grunn for dagens beskatning av selskaper, ble utarbeidet på begynnelsen 1900-tallet og er ikke tilpasset dagens digitale økonomi. Store multinasjonale selskaper har verdiskaping som er vanskelig å stedfeste. Samtidig muliggjør teknologien i seg selv mer skatteplanlegging.

Framover vil behovet for økte inntekter og omfordeling øke. I løpet av den neste tiårsperioden vil de store barnekullene fra etterkrigstiden nå pensjonsalder. Oljeinntektene faller for hvert år. Offentlige budsjetter kan komme under press hvis skatteinntektene faller og velferdsutgiftene øker. Innvandring og teknologisk utvikling stiller nye krav, og videre vekst og fordeling betinger en fortsatt sterk velferdsstat, samtidig som økende velstand de siste årene også har økt forventningene til velferdstjenestene. Det er derfor avgjørende at man også i framtida har et skattesystem som sikrer inntekter til å finansiere fellesskapet.

Med jevne mellomrom er det behov for å rydde opp i skattesystemet. Nå er det på tide å tilpasse regelverket bedre til dagens økonomiske realiteter, der digitale forretningsmodeller er langt viktigere enn før. Her er inntektspotensialet langt høyere enn det man i dag krever inn. Også av hensynet til rettferdig konkurranse og til behovet for et rettferdig system der alle bidrar etter intensjonen, er det viktig å sørge for et system som er bedre tilpasset dagens økonomiske virkelighet.

Et eksempel på den urettferdige konkurransen er Facebook. I 2017 betalte selskapet 0,5 promille av sin norske omsetning i skatt til Norge. Selskapet Amazon er på trappene til å etablere seg i Norden og etter hvert Norge. I 2017 betalte Amazon null dollar i føderal skatt i USA. Av en omsetning på 206 mrd. kroner i Europa betalte de 157 mill. kroner skatt i 2016. Det er bred enighet om at en må skattlegge selskaper som disse bedre.

Internasjonalt er det flere land som nå går foran og innfører egne skatter på digital aktivitet. I EU har flere land innført digitale omsetningsavgifter. OECD foreslår nå flere nye endringer for å bedre skattlegge selskaper som Google, Amazon og Facebook. Samtidig er det inngenting som tilsier at en fullgod internasjonal løsning vil være på plass med det første, og det er fortsatt stort behov for at hvert enkelt land utnytter sitt eget handlingsrom.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen legge frem forslag om å innføre kildeskatt på royalties og renter i forbindelse med statsbudsjettet for 2020.
2. Stortinget ber regjeringen ta nødvendige steg, inkludert å fremme eventuelle nødvendige lovfor-

slag, for å inkludere faktisk skattebetaling i anskaffelsesregelverket, og sette som forutsetning at for å kunne delta i en anbudsprosess, må et selskap rapportere om hvor mye skatt selskapet har betalt de siste årene, og rapportere omsetning, reelle eiere og kostnadsstruktur.

3. Stortinget ber regjeringen utrede hvordan verdien av brukere som innsatsfaktor i produksjonen av digitale tjenester kan regnes inn, og hvordan gevinsten av denne verdiskapningen kan fordeles mer rettfærdig, og komme tilbake til Stortinget med forslag om dette.
4. Stortinget ber regjeringen utrede det norske handlingsrommet i påvente av enighet om et internasjonalt rammeverk for mer rettfærdig skatt. Utredningen må inkludere innføringen av en egen omsetningsavgift på digital virksomhet, slik mange EU-land har gjort eller planlegger å gjøre, og et omvendt kredittfradrag for å bekjempe overskuddsflytting.

29. mai 2019

Kari Elisabeth Kaski

Torgeir Knag Fylkesnes

Lars Haltbrekken

Freddy André Øvstegård

Arne Nævra